شي جينپيڭ 4 ەل باسشىلارىنا حال سۇراۋ تەلەگراممامسىن جولدادى

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇڭگو ۇكىمەتى مەن حالقى فرانسيا جاقتىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇ قۇلشىنسىنا باتىل قولداۋ كورسەتەدى، فرانسيا جاقپەن سەلبەسىتكىنى كۇشەيتىپ، ٴوزارا كومەكتەسۋ، جاردەم بەرۋ بارىسىندا ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە برگە قول جەتكىزۋدى قالايدى. جۇڭگو مەن فرانسيانىڭ ەكەۋى دە برلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى حاۋىپسىزدىك القالار كەڭەسىنە تۇراقتى القا ەل رەتىندە، بۇكىل ادامزاتتىڭ ٴومىرىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن قورعايتىن ماڭىزدى جاۋاپكەرشىلىكتى برگە ارقالايدى. جۇڭگو جاق فرانسيا جاقپەن ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدىڭ حالقارالىق سەلبەسىتىگىن برگە ىلگەرىلەتپە، برلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ الەمدىك الەۋمەتتىك دەڭگەيدەگى ساقتاۋدى جونگە سالۋدى كەمەلدەندىرۋدە وزەكتى رول اتقارۋىنا قولداۋ كورسەتپە، ادامزاتتىڭ دەڭگەيدەگى ساقتاۋ، سالاماتتىق ورتاق تۇلعاسىن قالىپتاستىرۋدى قالايدى. شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: مەن جۇڭگو ـ فرانسيا قارىم ـ قاتىناسىنىڭ دامۇىنا ايرىقشا ٴمان بەرەمىن، ماكرون زۇڭتۇڭمەن برگە قۇلشىنىپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ مەن ەكى جاقتى قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ٴتۇرلى قىزمەتتەرىن ٴبىر تۇتاس ويداعىداي جوسپارلاپ، جۇڭگو ـ فرانسيا جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ىندەتكە برگە قارسى اتتانۇ سىناعىنان ٴوتىپ، ۇزدىكسىز العا دامۇىن ىلگەرىلەتۋدى قالايمىن.

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى. مەملەكەت ٴتوراعاسى شي جينپيڭ جۇمقتا گەرمانيا زۇڭلىي مەركەلگە تەلەگراما جولداپ، جۇمقتا گەرمانيادا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى تۇلۇنا بايلانىستى، جۇڭگو ۇكىمەتى مەن جۇڭگو حالقى اتىنان گەرمانيا ۇكىمەتىنەن جانە حالقىنان شىنايى حال سۇرايتىندىعىن ٴبىلدىردى.

شي جينپيڭ حال سۇراۋ تەلەگراممامسىندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: تايانۋدا گەرمانيا ۇكىمەتى مەن ٴار سالاسى كوپ ٴتۇرلى فورما-مەن جۇڭگونىڭ ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جونىندە حال سۇرايتىندىعىن جانە قولداۋ كورسەتەتىندىگىن ٴبىلدىردى. جۇڭگو جاق گەرمانيا جاقتىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇ قۇلشىنسىنا باتىل قولداۋ كورسەتەدى، گەرمانيا جاقتى قاجەت ەتسە، جۇڭگو جاق قولىنان كەلگەنشە كومەك كورسەتۋدى قالايدى. الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ داعدارىسى ـــ ادامزات ٴدوپ كەلگەن ورتاق سىن ـ سايىس، نىتىماق پەن سەلبەستىك ـــ ەڭ پارمەندى قارۋ. جۇڭگو جاق ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسى ۇستانىمىن ۇستانىپ، گەرمانيا جاقپەن ۇزدىكسىز تۇرده ينفورماتسيادان جانە تاجريبەدەن ورتاق پايدالانۋدى، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ، ناۋقاستاردى قۇتقارۋ ـ ەمدەۋ، ۋاكسينا زەرتتەۋ ـ اشۋ سياقتى سالالاردا سەلبەستىكتى كۇشەيتۋدى، ەكى ەلدىڭ جانە دۇنيە جۇزىندەگى باسقا ٴار ەل حالقتارىنىڭ سالاماتتىق باقتىن برگە قورعاۋدى قالايدى. شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو جاق جۇڭگو ـ گەرمانيا قارىم ـ قاتىناسىن دامىتۋعا ايرىقشا ٴمان بەرەدى، گەرمانيا جاقپەن برگە قۇلشىنىپ، جۇڭگو ـ گەرمانيا سان سالالى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن تەرەڭدەتىپ، جۇڭگو ـ ەۋروپا قارىم ـ قاتىناسىنىڭ دامۇىن جەبەۋدى قالايدى.

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى. مەملەكەت ٴتوراعاسى شي جينپيڭ جۇمقتا يسپانيا پاتشاسى فەليپ VI عا تەلەگراما جولداپ، جۇمقتا يسپانيادا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى تۇلۇنا بايلانىستى، جۇڭگو ۇكىمەتى مەن جۇڭگو حالقى اتىنان يسپانيا ۇكىمەتىنەن جانە حالقىنان شىنايى حال سۇرايتىندىعىن ٴبىلدىردى.

شي جينپيڭ حال سۇراۋ تەلەگراممامسىندا مىنالاردى ٴبىلدىردى: جۇڭگو جاق يسپانيانىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇ قۇلشىنسىنا جانە شارالارىنا باتىل قولداۋ كورسەتەدى، ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ تاجريبەلەرىن جانە دياگنوز قويۋ ـ ەمدەۋ جوباسىن ورتاق پايدالانۋدى، سوندايـ ـ اق قولىنان كەلگەنشە كومەك جانە قولداۋ كورسەتۋدى قالايدى. ادامزات ـــ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا، تەك ىنتىماقتاسىپ، سەلبەسكەندە عانا وسى ٴبىر الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ حاۋىپسىزدىگى سىن ـ سايىسىندا جەڭىسكە جەتۋگە بولادى. جۇڭگو مەن يسپانيا ەكى ەل حالقارالىق قوعامەن برگە قۇلشىنسا بولعانى، ىندەتكە قارسى اتتانۇدىڭ سوڭعى جەڭىسىنە، ٴسوز جوق، قول جەتكىزە الاتىندىعىنا سەنەمىن. مەن جۇڭگو ـ يسپانيا قارىم ـ قاتىناسىنىڭ دامۇىنا ايرىقشا ٴمان بەرەمىن، قول ۇستاسا وتىرىپ ىندەتكە قارسى اتتانۇ ارقىلى ەكى ەل دوستىعىنىڭ جانە ٴوزارا سەنىمىنىڭ اناعۇرلىم بەكەمدەلە تۇسەتىندىگىنە، ٴوزارا ٴتيىمدى سەلبەستىكتىڭ اناعۇرلىم تىعىز بولاتىندىعىنا، ەكى ەل مەن ەكى ەل حالقىن باقىتقا كەنەلتەتىندىگىنە سەنەمىن.

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى. مەملەكەت ٴتوراعاسى شي جينپيڭ جۇمقتا سەربيا زۇڭتۇڭى ۋۇچيچكە تەلەگراما جولداپ، جۇمقتا سەربيادا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى تۇلۇنا بايلانىستى، جۇڭگو ۇكىمەتى مەن جۇڭگو حالقى اتىنان سەربيا ۇكىمەتىنەن جانە حالقىنان شىنايى حال سۇرايتىندىعىن ٴبىلدىردى.

شي جينپيڭ حال سۇراۋ تەلەگراممامسىندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو مەن سەربيا ـــ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستەر، ەكى ەلدىڭ جانە ەكى ەل حالقىنىڭ "اينىماس دوستىق سۇيىسپەنشىلىگى" ۋاقىت وتكەن سايىن بەكەمدەلە تۇسۋدە. جۇڭگو حالقى بار كۇشىپەن ىندەتكە قارسى اتتانعان كەزدە، سەربيا ۇكىمەتى مەن حالقى ناقتى ارەكەتىمەن جۇڭگو جاققا پارمەندى قولداۋ كورسەتتى، مەن بۇعان شىن جۇرەكتەن العىس ايتامىن. جۇڭگو جاق سەربيا جاقتىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇ قۇلشىنسىنا باتىل قولداۋ كورسەتەدى، سەربياعا ساقتانۇ ـ قورعانۇ زاتتىق ماتەريالدارىن جانە مەديتسينالىق اسپاپتاردى كومەك كەبەرەدى، سوندايـ ـ اق سەربيا جاقتىڭ جۇڭگودان شۇعىل قاجەت زاتتىق ماتەريالدار ساتىپ الۋىنا سەلبەسەدى. جۇڭگو جاق تاعى مەديتسينالىق ماماندار گرۋپپاسىن سەربياعا جەبەرىپ، ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋعا كومەكتەسىپ، حالقتىڭ ٴومىرىن، سالامات-تىق باقتىن قورعايدى. مەن جۇڭگو ـ سەربيا قارىم ـ قاتىناسىن دامىتۋعا ايرىقشا ٴمان بەرەمىن، قول ۇستاسا وتىرىپ ىندەتكە قارسى اتتانۇ بارىسىندا، ەكى ەلدىڭ قيىندىق پەن تاۋقىمەتتە ناعىز سۇيىسپەنشىلىگىن ايگىلەيتىن ٴداستۇرلى دوستىعىنىڭ جۇرت جۇرەگىنە اناعۇرلىم تەرەڭ ۇيالاپ، جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناستىڭ تەرەڭدەيتىندىگىنە جانە جوعارى دەڭگەيگە كوتەرىلەتىندىگىنە سەنەمىن.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بورىشتىلىق سەزىمدى ونان ارى كۇشەيتپە، "قايتا قاداعالاۋدا" بايقالعان ماسەلەلەر مەن ونىمدىلىك باعالاۋىندا اتاپ كورسەتىلگەن ماسەلەلەردى رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى تياناقتاندىرۋدى وراي ەتپە، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدىڭ ساپاسىن شىن مانىندە جوعارىلاتۋدى، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدىڭ تابىستارىن بەكەمدەۋدى ماڭىزدى ورىنعا قويىپ، نازاردى "ەكىدەن تارىقتىرماۋ، ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋگە" شوعىرلاندىرىپ، قايراتتانا ۇمتىلىپ، جاعدايعا قاراي قيمىلداپ، كۇشتى شوعىرلاندىرىپ ولقىلقتاردى تولقتاپ، ٴالسىز تۇستاردى كۇشەيتپە، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ مىندەتىنىڭ ۇاعىنداعى، جوعارى ساپالى ورىندالۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ٴبىرىنشى، ساياسي دەڭگەيدى جوعارىلاتۋ كەرەك. رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى "ەكىنشى قورعاۋ"دى ورىندالۋدى امالياتتا ايگىلەۋدىڭ تىكە ولشەمى ەتۋگە، شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ كەلەلى شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن باتىل دايەكتىلەندىرۋدىڭ ٴىس جۇزىندىك ارەكەتى ەتۋگە، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ ساياسي جاۋاپكەرشىلىگىن تياناقتاندىرۋدىڭ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ نساناسى مەن مىندەتىن ۇاعىندا ورىندالۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋدىڭ كەلەلى شاراسى ەتۋگە تاباندى بولىپ، شەشۋشى جەڭىسىنە جەتەتىن رۇحانى كۇيدى ايگىلەپ، ستراتەگيالىق تاباندىلىقتى ساقتاپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى كۇشەيتپە، بەرىك، باتىل تۇرده مىقتاپ، ناقتى، ويداعىداي يگەرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋدىڭ تارتىمدى، باياندى بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ەكىنشى، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى تياناقتاندىرۋدى مىقتاپ يگەرۋ كەرەك. ٴبىرىنشى، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدى جەڭىلدەتپە، قالىڭ كادرلاردى جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ ىسكەرلىك كورسەتۋگە شابىتتاندىرىپ، اناعۇرلىم اسقاق جىگەرمەن، اناعۇرلىم بەرىك سەنىممەن، اناعۇرلىم تىڭعىلىقتى ستيلمەن كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە باتىل تۇرده، ۇاعىندا قول جەتكىزۋ كەرەك.

ٴماجلىس تەلەۋيزور ـ تەلەفون ٴماجلىسى فورماسىندا ٴارقايسى ايماقتارعا (وبلىس، قالا)، اۋدانداردىڭ (قالا، رايون) جانە بيىكتاۋانىڭ شى (قالا)، تۇاندارىنا (الاڭ) دەيىن اشىلدى. شوكىرات زاكىر، شاۋكەت ٴيمىن، نۇرلان ٴابىلماجىن، سۇن جينلۇڭ، لي پىڭشين، شۇي حايرۇڭ، ەركىن تۇنياز، ۋاڭ جۇنجىڭ، تيان ۋىن، سارقىت اقان، ياڭ شين، جاڭ چۇنلين، اۋتونوميالى رايوندىق حالق قۇرىلتايىنىڭ، ۇكىمەتتىڭ، ساياسي كەڭەستىڭ، بيىكتاۋانىڭ باسشىلىق القالارىنىڭ مۇشەلەرى، اۋتونوميالى رايوندىق جوعارى حالق سوتى مەكەمەسىندەگى، اۋتونوميالى رايوندىق حالق پروكۋراتۋراسىنداعى جاۋاپتى جولداستار، شينجياڭ اسكەري رايونداعى، قارۋلى ساقشى شينجياڭ باس ارەتىندەگى قاتىستى جاۋاپتى جولداستار مالجىلسكە قاتىناستى. اۋتونوميالى رايونعا (ورتالىق) توتە قاراستى ورىنداردىڭ جاۋاپتى جولداستار، ٴارقايسى ايماقتاردىڭ (وبلىس، قالا)، اۋدانداردىڭ (قالا، رايون) جانە بيىكتاۋانىڭ شى (قالا)، تۇاندارىنداعى (الاڭ) جاۋاپتى جولداستار، ت.ب ماجلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

وقىتۋشىلار مەن وقۋشىلاردىڭ امانداعىنا، سالاماتتىعىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋدى ماڭداي الدى ٴىرى ٴىس ساناپ، وقۋشىلارعا جاۋاپتى بولۋ، اتا ـ انا جاۋاپتى بولۋ، قوعامعا جاۋاپتى بولۋ پوزيتسياسىمەن مەكتەپتەردىڭ ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ، وقۋ ـ اعارتۋدى، وقىتۋدى ۇيىمداستىرۋ، مەكتەپ اۋلاسىن باسقارۋ سياقتى قىزمەتتەردى اناعۇرلىم تىڭعىلىقتى، انا‌عۇرلىم قاتاڭ جاقسى ىستەپ، مەكتەپ اۋلاسىنىڭ حاۋىپسىز، ورنىقتى، وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردىڭ دەنساۋلىعىنىڭ اقاۋسىز، وقۋ ـ اعارتۋدىڭ، وقىتۋدىڭ قالىپتى بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ەكىنشى، وقۋ باستاۋدى، ساباقتى قالپىنا كەلتىرۋدى حاۋىپسىز، تارتىپپەن جۇرگىزۋ كەرەك. ساباقتى قالپىنا كەلتىرۋدىڭ ۇتىمدى جوباسىن جاساپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن ناقتىلاندىرىپ، توسىن تۇلاتىن وقيعالارعا توتەپ بەرۋ، ٴبىر جاقتى ەتۋ ساقتىق جوباسىن كەمەلدەندىرىپ، وقۋ باستاۋ الدىنداعى دايىندىق قىزمەتتەرى ىشكەرىلەي، تىڭعىلىقتى ىستەپ، ٴبىر مەكتەپتە ٴبىر شارا بولۋىنا، بۇىندارداردىڭ ٴوزارا قابىسۋىنا، تۇيىق اينالىم بويىنشا باسقارۋعا، تيىتتەي دە اعاتتىق جىبەرمەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ؛ وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردىڭ مەكتەپكە كىرۋ ۋىتىن كەلىن جاقسى يگەرىپ، وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردىڭ سالاماتتىق احۋالىن جاپىراي تەگىس اداقتاپ، سالاماتتىق ارحيۋىن ەگجەي ـ تەگجەيلى جاساپ، مەكتەپكە كىرۋ سالاۋاتىن تەكسەرۋ، دەنە تەمپەراتۋراسىن باقىلاۋ ـ ولشەۋ، سارالاپ تەكسەرىپ تىزىمدەۋ سياقتى شارالاردى قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، مەكتەپ اۋلاسىن باسقارۋ، كەزەكشىلىك ىستەپ كۇزەتۋ، توسىن تۇلاتىن وقيعالارعا توتەپ بەرۋ، ٴبىر جاقتى ەتۋ سياقتى قىزمەتتەردى شىن مانىندە جاقسى ىستەپ، تازالىق، دەنساۋلىق تاربيەسىن بەلسەنە ۇيىمداستىرىپ، وقۋ باستاۋ، ساباقتى قالپىنا كەلتىرۋ قىزمەتتىڭ پارمەندى، ٴتارتىپتى، ٴونىمدى ورىستەتىلۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ٴۇشىنشى، ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن دالمە ـ ٴدال تياناقتاندىرۋ كەرەك. مەكتەپ اۋلاسى ورتاسىن تازالاۋدى جاپىراي تۇبەگەيلى ورىستەتپە، قالتارىس، قاعا بەرىس قالدىرماۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ؛ وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردىڭ ۋاقىت كەزەگىمەن تاماقتانۋىن، جاتىن ورىندارىنىڭ ۇيلەسىمدى بولۋىن، شوعىرلانۋدان ساقتانۋىن علمي، تارتىپپەن ورنالاستىرىپ، كلاس، اسحانا، جاتاق سياقتى بولمە ٴىشى ورىندارىن دەر كەزىندە زارارسىزداندىرۋ، اۋاسىن الماستىرۋ؛ مەكتەپ اۋلاسىنا كىرپە ـ شىعۋدى قاتاڭ باسقارۋ، كىتاپحانا، دەنە تاربيە سارايى، قيمىل ۇيى سياقتى ورىندار دى سالالاندىرىپ باسقارۋدى بىجداعاتتىلىقپەن جاقسى ىستەۋ؛ بىرلەسىپ ساقتانۋدى، بىرلەسىپ تىزگىندەۋدى كۇشەيتپە، قاراستى ورىننىڭ، تاراۋدىڭ، مەكتەپتىڭ، وقىتۋشىنىڭ، اتا ـ انانىڭ جاۋاپكەرشىلىگىن نىعايتىپ، تاراۋلاردىڭ، اتا ـ انالاردىڭ، مەكتەپ اۋلاسى ماڭىنىڭ مەكتەپپەن سەلبەسۋىن جاپىراي كۇشەيتپە، مەكتەپ اۋلاسىنىڭ حاۋىپسىزدىك قورعانىس شەبىن مقتاپ ورناتۋ؛ ماسكى، دەنە تەمپەراتۋرا-سىن ولشەۋ اسپابى، زارارسىزداندىرۋ ٴدارىسى، زارارسىزداندىرۋ قۇرالى سياقتى ساقتانۋ ـ قورعانۋ زاتتىق بۇيىمدار سۇرانىسىن علمي سەپتەپ، مەكتەپتىڭ ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قاجەتىن شىن مانىندە قامتاماسىز ەتۋ كەرەك.

ٴتورتىنشى، وقۋ ـ اعارتۋ، وقىتۋ ساپاسىن جوعارىلاتۋ كەرەك. جەلدە وقىتۋ ونىمدىلگىن علمي باعالاپ، ۇيدە وتىرىپ جەلدە وقىتۋدى جانە ساباقتى قالپىنا كەلتىرگەنىن كەيىنگى ساباقحانادا وقىتۋدى ٴونىمدى ۇشتاستىرۋدى ىلگەرىلەتپە، وقۋشىلاردىڭ ساباعىن اقساتپاۋدى، ساباقتى قالپىنا كەلتىرۋ ساپاسىنا كەپىلدىك ەتۋدى شىنايى قامتاماسىز ەتپە، قالپىتى وقىتۋ ٴتارتىبىن جاپىراي قالپىنا كەلتىرۋ؛ تۇرلىشە جىلدىق، كلاس، ٴپان احۋالىنا مەڭزەس وقىتۋ جوسپارىن ۇيلەسىمدى جاساپ، وقىتۋ ايىق السىن ساپالاندىرىپ، ساباق ريتىمىن يگەرىپ، وقىتۋ فورماسىنىڭ مازمۇنىن بايىتپ، ساباقحانا ونىمدىلگىن ارتتىرىپ، وقۋ ـ اعارتۋدىڭ، وقىتۋدىڭ ٴتۇرلى ٴتۇيىندى قىزمەتتەرىن تياناقتاندىرۋدى كوپ شارانى قاتار قولدانا وتىرىپ ىلگەرىلەتپە، ٴتۇرلى وقىتۋ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندالۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

بەسىنشى، باسقارۋ جاۋاپكەرشىلىگىن نىعايتۋ كەرەك. ٴار دارەجەلى پارتكومدار، ۇكىمەتتەر قاراستى ورىن بويىنشا باسقارۋ جاۋاپكەرشىلىگىن جاپىراي تياناقتاندىرىپ، علمي ۇيىمداستىرىپ، قامتاماسىز ەتۋدى كۇشەيتپە، نەگىزگى باسشى جولداستار ٴوزى تىكە يگەرىپ، باس جاۋاپكەرشىلىكتى ارقالاۋ؛ ٴار دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋ تاراۋلارى جاۋاپتى بولىپ باسقارۋ جاۋاپكەرشىلىگىن تياناقتاندىرۋ، مەكتەپتەر تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىكتى تياناقتاندىرۋ، شارالاردى ناقتىلاندىرىپ، تياناقتاندىرۋدى كۇشەيتپە، وقۋ باستاۋ، ساباقتى قالپىنا كەلتىرۋ قىزمەتتىڭ ورنىقتى، ٴتارتىپتى بولۋىن قاماقتاندىرۋ، وقىتۋ ـ اعارتۋ ساپاسىن ارتتىرۋ، ٴتۇرلى وقىتۋ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندالۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ٴۇشىنشى، ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن دالمە ـ ٴدال تياناقتاندىرۋ كەرەك. مەكتەپ اۋلاسى ورتاسىن تازالاۋدى جاپىراي تۇبەگەيلى ورىستەتپە، قالتارىس، قاعا بەرىس قالدىرماۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ؛ وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردىڭ ۋاقىت كەزەگىمەن تاماقتانۋىن، جاتىن ورىندارىنىڭ ۇيلەسىمدى بولۋىن، شوعىرلانۋدان ساقتانۋىن علمي، تارتىپپەن ورنالاستىرىپ، كلاس، اسحانا، جاتاق سياقتى بولمە ٴىشى ورىندارىن دەر كەزىندە زارارسىزداندىرۋ، اۋاسىن الماستىرۋ؛ مەكتەپ اۋلاسىنا كىرپە ـ شىعۋدى قاتاڭ باسقارۋ، كەزەكشىلىك ىستەپ كۇزەتۋ، توسىن تۇلاتىن وقيعالارعا توتەپ بەرۋ، ٴبىر جاقتى ەتۋ سياقتى قىزمەتتەردى شىن مانىندە جاقسى ىستەپ، تازالىق، دەنساۋلىق تاربيەسىن بەلسەنە ۇيىمداستىرىپ، وقۋ باستاۋ، ساباقتى قالپىنا كەلتىرۋ قىزمەتتىڭ پارمەندى، ٴتارتىپتى، ٴونىمدى ورىستەتىلۋىنە